

SHRI T. K. RANGARAJAN (Tamil Nadu): Sir, I associate myself with concern expressed by the hon. Member.

SHRI DEREK O'BRIEN (West Bengal): Sir, I associate myself with concern expressed by the hon. Member.

SHRI K. R. ARJUNAN (Tamil Nadu): Sir, I also associate myself with issue expressed by the hon. Member.

SHRIMATI VIJILA SATHYANANTH (Tamil Nadu): Sir, I want to speak on this. Sir, please give me one minute.

MR. CHAIRMAN: No, no; you have to give your name. You have not given your name. Vijilaji, please sit down. This will not go on record. You have to give your name. If you had given your name, I would have allowed you in the beginning. Otherwise, now, you can add your name.

Need to refund ticket fare to passengers affected by Pakistan air space restrictions and start direct flights to Najaf from India

श्री मोहम्मद अली खान (आंध्र प्रदेश): चेयरमैन साहब, मैं आपको थैंक यू कहता हूँ। आपने मुझे बोलने का मौका दिया है, इसके लिए भी मैं आपका बहुत-बहुत शुक्रिया अदा करता हूँ।

सर, हिंदुस्तान की अकलियतों के लिए, हिंदुस्तान की ज़ायरीन के लिए काफी जामाने से एयर इंडिया की एक अहम फ्लाइट की डिमांड थी। उनकी डिमांड थी कि बगदाद के लिए या नजफ के लिए हिंदुस्तान की सरजमी से एयर इंडिया की एक डायरेक्ट फ्लाइट चलाई जाए। काफी ज़दाज़ेहद और काफी मुतालिबात के बाद मरकजी शहरी हवाबाजी ने जनवरी के महीने मैं फैसला किया कि एक फ्लाइट लखनऊ से होते हुए, दिल्ली से होते हुए नजफ के लिए डायरेक्ट जाएगी। मैं आपके तवस्सुत से यह मुतालिबा मरकजी सरकार के सामने रख रहा हूँ कि इसमें मुश्किल यह है कि जितनी भी इंटरनेशनल फ्लाइट्स जाती हैं, वे वाया कहीं और होकर जाती हैं। उसमें खर्च ज्यादा आता है और वक्त भी ज्यादा लगता है। एयर इंडिया का जो फैसला था कि दिल्ली से नजफ के लिए डायरेक्ट फ्लाइट चलाई जाएगी, इस फैसले से न केवल ज़ायरीन के वक्त की बचत हुई, बल्कि उनके खर्च में भी किफायत का काफी मुतालिबा पूरा हुआ। चेयरमैन साहब, मुझे अफसोस के साथ यह कहना पड़ता है कि जनवरी के बाद, दो या चार फ्लाइट्स लखनऊ से होते हुए दिल्ली, दिल्ली से होते हुए नजफ गई, लेकिन उसके बाद उस फ्लाइट को हालात खराब होने की वजह से बंद कर दिया गया। जो स्ट्राइक हुई थी, उसकी वजह से उसे वाया पाकिस्तान बंद कर दिया गया। मैं आपके तवस्सुत से आपसे यह मुतालिबा करूँगा कि अब जो हालात हैं, वे हालात अब मामूल पर आ चुके हैं। मैं सरकार से, वज़ीरे शहरी हवाबाजी से मुतालिबा करूँगा कि यह न सिर्फ लखनऊ शहर से दिल्ली, बल्कि हिंदुस्तान के हर शहर

से चलाई जाए। क्योंकि हिंदुस्तान से काफी जायरीन की तादाद एयर इंडिया प्लाइट से नज़फ, जिद्दे के लिए जाती है, इसलिए उन्हें टाइम की सहूलियत देने के लिए एक प्लाइट का फिर आगाज किया जाए।

मैं आपके जरिये मरकजी वजीर से और इंडियन एयरलाइन्स से दूसरी बात का मुतालिबा करूंगा कि जिन जायरीन की लखनऊ की प्लाइट के लिए बुकिंग हुई थी, उनका पैसा आज तक वापस नहीं किया गया है। मैं आपसे मुतालिबा करूंगा कि इंडियन एयरलाइन्स वाले उनके पैसे को वापस करें। इस शहर से जिद्दे के लिए, कर्बला के लिए, बगदाद के लिए प्लाइट जाती है। काफी जायरीन, जो उमर-रसीदा होते हैं, वे लाखों, करोड़ों की तादाद में इस प्लाइट से जियारत के लिए जाते हैं, इसलिए इस प्लाइट को हर स्टेट से चालू किया जाए और इसे रोजाना की बुनियाद पर चलवाया जाए। आपने मुझे बोलने के लिए जो समय दिया है, उसके लिए मैं आपका बहुत-बहुत शुक्रिया अदा करता हूँ खुदा हाफिज।

[†] جناب محمد علی خان (آندھراپردیش): چیعمن صاحب، میں آپ کو تھنک ہی کہتا ہوں۔ آپ نے مجھے بولنے کا موقع دیا ہے، اس کے لیے بھی میں آپ کا بہت بہت بہت شکر ہے ادا کرتا ہوں۔

سر، ہندستان کی اقلقوں کے لیے، ہندستان کے زائرین کے لیے کافی زمانے سے انڈیا ایئر لائن کی ایک اہم فلائنٹ کی ڈیمانڈ تھی۔ ان کی ڈیمانڈ تھی کہ بغداد کے لیے نجف کے لیے ہندستان کی سرمذن سے ایہ انڈیا کی ایک ڈائیریکٹ فلائنٹ چلانے جائے۔ کافی جدوجہد اور کافی مطالبات کے بعد مرکزی شہری ہوابازی نے جنوری کے منٹے میں فحصلہ کٹ کے ایک فلائنٹ لکھنؤ سے ہوتے ہوئے، دہلی سے ہوتے ہوئے نجف کے لیے ڈائیریکٹ جائے گی۔ میں آپ کے توسط سے یہ مدعماً مرکزی سرکار کے سامنے رکھ رہا ہوں کہ اس میں مشکل ہے کہ جتنی بھی انٹرنیشنل فلائنٹ جاتی ہی، وہ واٹی بوکر جاتی ہے۔ اس میں خرچ زیادہ آتا ہے اور وقت بھی زیادہ لگتا ہے۔ ایک انڈیا کا جو فحصلہ تھا کہ دہلی سے نجف کے لیے ڈائیریکٹ فلائنٹ چلائی جائے گی، اس فحصلے سے نہ صرف زائرین کے وقت کی بچت ہوئی، بلکہ ان کے خرچ میں بھی کفایت کا

[†]Transliteration in Urdu Script.

[شی مہماد آلمی خان]

کافی مطالبہ پورا ہوا۔ چھدمن صاحب، مجھے افسوس کے ساتھ یہ کہنا پڑتا ہے کہ جنوری کے بعد، دو یا چار فلاٹس لکھنؤ ہوتے ہوئے دبلي، دبلي سے ہوتے ہوئے نجف گئی، لیکن اس کے بعد اس فلاٹ کو حالات خراب ہونے کی وجہ سے بند کر دی گئی۔

جو اسٹرانک ہوئی تھی، اس کی وجہ سے اسے واطی پاکستان بند کر دی گئی۔ میں آپ کے توسط سے آپ سے یہ مطالبہ کروں گا کہ اب جو حالات ہیں، وہ حالات اب معمول پر آچکے ہیں۔ میں سرکار سے، وزیر شہری ہوا بازی سے مطالبہ کروں گا کہ یہ نہ صرف لکھنؤ شہر سے دبلي، بلکہ ہندوستان کے بر شہر سے چلا گئے جائے۔ کیون کہ ہندوستان سے کافی زائرین کی تعداد آپ کی فلاٹ سے نجف، جدہ کے لئے جائیں، اس لئے انہی ٹائم کی سہولت دینے کے لئے ایک فلاٹ کا آغاز کیجائے۔

میں آپ کے ذریعے مرکزی وزیر سے اور انڈن ائر لائنس سے دوسری بات کا مطالبہ کروں گا کہ جن زائرین کی لکھنؤ کی فلاٹ کے لئے بکنگ ہوئی تھی، ان کا پیسہ آج تک واپس نہیں کٹی گئی۔ میں آپ سے مطالبہ کروں گا کہ انڈن ائر لائنس ان کے پیسے کو واپس کرے۔ اس شہر سے جدہ کے لئے، کربلا کے لئے، بغداد کے لئے فلاٹ جائیں ہے۔ کافی زائرین، جو عمر رسیدہ ہوتے ہیں، وہ لاکھوں، کروڑوں کی تعداد میں اس فلاٹ سے زیارت کے لئے جاتے ہیں، اس لئے اس فلاٹ کو بر اسٹٹھ سے چالو کٹی جائے اور اسے روزانہ کی برناہ پر چلوائی جائے۔ آپ نے مجھے بولنے کے لئے جو وقت دی ہے، اس کے لئے میں آپ کا بہت بہت شکری ادا کرتا ہوں، خدا حافظ

(ختم شد)

شی سنجی سینھ (ساष्ट्रीय راجधानी ک्षेत्र دیلی): مہوادی، میں اس ویژگی کے ساتھ سوچنے کو سنبھال کرتا ہوں۔

شی ہوسن دلوار (مہاراشٹر): مہوادی، میں اس ویژگی کے ساتھ سوچنے کو سنبھال کرتا ہوں۔